

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De mortificatione corporis quoad asperitatem. Cap. 9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

I. Vestimenta non sint pretiosa, sed vilia, & modico pretio empta, & ab statu pauperum non aliena.

II. Non sint nimis mollia nec nimis subtilia, sed potius aliquantulum dura & crassa, quae corpora, non ad ocium sed ad honestos labores nata, cooperiant.

III. Non sint nitida nec splendida, sed talis coloris, qui statim lugentium & poenitentiam agentium, congruant.

IV. Non sint exquisitè composita, sed formam religiosam habeant, quae omnibus aedificatione praebent.

V. Non sint leuiter ac pueriliter corpori coaptata, sed tali modo, ut mentem seriam & grauem ostendant.

VI. Non sint sordida nec nimis munda, quae ad immoderatam curiositatem deficiant.

VII. Interdum, praesertim in initio conuersionis, vilissima indumenta accipienda sunt, quae mentem, se in superbiam erigentem, humiliant.

VIII. Omni tempore curandum est, ne omnia in hoc genere amictus corporalis sint commoda, ut pro amore Domini in hoc, sicut in ceteris, aliquid patiamur.

Atque illud in primis curare debemus, ut amictum corporis, propter eum finem tantum, ad quem ordinatus est, scilicet ob tegendam nuditatem & repellendas temporis iniurias, & non ad inanem gloriam, assumamus. Ad quod nos hortatur sanctus Ephraem hac pulcherrima oratione: Noli splendido ornatu vestiri gloriarum, memor quomodo ouinis pellibus indutus fuerit Helias, & facco Isaias propheta, de quo scriptum est: Vade, & solue sacco de lumbis tuis, & calceamenta tolle de pedibus tuis. Quali item Ioannes Baptista vestimento usus sit, ne obliuiscaris. Quare non vestium splendore studeas esse conspicuus, sed per bona sancta quae opera luceat lux tua coram omnibus, ut ubique glorificetur Dominus.

Ephraem, consil. de vita spirituali. c. 9. lja. 20. 3.

De mortificatione corporis quo ad asperitates.

CAPVT IX.

Nunc de altera nigredine sponse dicendum est, quae in spontanea carnis afflictione conspicitur. Non minus, quam praecedens, spiritui necessaria, quia corpus domat, & imperio rationis virtutisque submittit. Quae licet quodam modo ad abnegationem tactus pertineat, eo quod carnis afflictio tactu sentitur: tamen sciungenda fuit tractatione, quia specialem continet difficultatem, & quia non tam assumitur, ut superflua tactus rescentur, quam ut corpus edometur, & caro spiritui subiiciatur. Ad hanc corporis afflictionem spirituales viri, qui spiritus viam non segniter currunt, non sunt multum adhortandi: quia spiritui Dei acti, & dolore peccatorum incitati, & quotidianarum imperfectionum graueolentia percussi, satis se pronos sentiunt ad carnem multis modis affligendam, nisi forte (quod supra modum, omnem assumptam asperitatem superat) morborum ac dolorum grauitate vexentur. Sed alij monendi sunt, qui necdum suam agnoscentes paupertatem, nec carnis aduersus spiritum ferociam peruidentes, blandè corpus suum tractant, & illud, ut perfectioni seruiat, edomare non curant. Tales esse nonnunquam solent spiritualis vitae tyrones, qui dum veteranos, senes praesertim & imbecillos, confiderant, volunt illos in ratione vitae praesentis imitari. Non animaduertunt quid hi fecerint, quos labores pro virtute subierint, quas difficultates superauerint, sed vident, quod modò aegritudinibus affecti fa-

Aciunt, ibique curant incipere in cura sui corporis, ubi isti iam desinunt. Nullus tamen erit, etiam parum lucis habeat, qui istorum tepidorum errorem non videat. Volunt enim ante laborem ociari, ante ambulationem fessi sedere, & ante pugnam more victorum in pace quierereque persistere. Alij necessitate compulsi & aegritudinibus pragruati, ab afflictione corporis cessant, cum tamen à pugna interiori cum vitiis non cessent: ipsi verò corpore robusto, affectibus inordinatis, & sensibus ad quaeque illicita pronis, cupiunt, carnem suam, vniuersorum vitiorum fontem, molliter atrectare. Cum his loquutus videtur sanctus Bonauentura, cum ait: Feruorem nouitiorum non decet illa misericordes in seipsis discretiones, & discretionum dispensationes faciles, quia indulgentiae suo iudicio non sunt admittendae, nec tamen recusandae sunt alieno. A seipso in seipsum rigida debet esse censura & districta seueritas. In his ergo, quae ad corpus pertinent, obedientia illis necessaria est, ne in assumpta afflictione per indiscretionem excedant, sed dum ipsa non obsistit, in assiduam, non tamen indiscretam, corporis afflictionem illis incumbendum est, ne cum primo hoste & omnium infestissimo amicitias inisse videantur. Corpore enim viuo quoad seculum, id est, immortificato manente, non poterunt bella interiora aggredi, nec hostes in abscondito decerrantes prosternere.

CHi autem & reliqui omnes, qui se pusillanimes ad affligendum corpus, sentiunt, non vno tantum, sed multis incitamentis, tum à necessitate, tum ab utilitate huius afflictionis percitis, mentem suam ad domandum corpus accendant. Et quidem satis illis deberet sufficere, omnium, quos imitari gestiunt, virorum perfectorum exemplum. Quis enim illorum, nisi non leuis aegritudo corporis impediret, corporis afflictionem non tenuit? Quis illorum cilicis, flagellis, ieiuniis, vigiliis, humicubationibus, & aliis similibus carnem suam non afflixit? Si euoluamus Sanctorum historias, neminem illorum reperiemus, qui aduersus proprium corpus, hoc mortificationis genere usus non sit. Immo videbimus sanctos reges, atque reginas, coniugatos, & tenerimas virgines (ut nunc de ceteris taceam, quibus maior erat huius afflictionis desumenda commoditas) corpora sua his sanctis asperitatibus domuisse, omnemque erga carnem indulgentiam repudiasse. Cilicinam quidem vestem, Cassianus monacho minus congruam esse credit, sed illam extrinsecus apparentem, quam vana ostentatio sequeretur, illam etiam, quae in religiosis corpore laborantibus, laboribus ex obligatione vel ex charitate susceptis, obstat. At vestem aut zonam cilicinam, lumbis harentem, communi habitu tectam, & orationi ac studiis proficientem, ipse non improbat, & innumerabiles viri perfecti, ea videntes approbant. Quod si sancti hoc & aliis multis afflictionis generibus carnem suam domuerunt non est cur hi, qui ad eorum perfectionem aspirant, corporis afflictionem fugiant, & se carnis suae stultos amatores efficiant. More enim eorum, quorum statum profitemur, viuendum est, & aulicus, cum aulicus se palpet, & saecularis mundanus, cum mundanis se molliter tractet, at spiritualis vir, cum viris perfectis & sanctis, corpus suum pia seueritate castiget. Hoc namque vitae tempus non ad indulgendum corpori, sed ad curandam animae salutem accepit. Tempus hoc, inquit Bernardus, animabus, non corporibus est assignatum, dies salutis utique non voluptatis. Omnia tempus habent: animabus nunc operam

Bonaui. in specul. 2. p. princip. c. 2.

Cassian. lib. 1. de instit. c. 3.

Bern. de clauar. ecce nos reliquimus, &c. post mediu.

Galat. 6. 8.

dare necesse est. Nam in carne qui seminat, solum exinde metet corruptionem.] At nemo, inquit, carnem suam odio habuit: Verum est: sed zelum habens ab illa scientia, dum prodesse festinat, inuenitur obesse. Cum enim iudicium carnis ex anima pendeat, carni nihil potest esse utilius, quam salus animae prouideri; ut videlicet in tempore sit respectus illius, & solacia passionis, felicitatis quoque consortium mereatur.] Hæc Bernardus. Ex cuius sententia ad amplectendam carnis castigationem, profectò valde constringimur. Nam si salutem animæ cupimus, hæc corporis punitione consequimur, quia corpus animæ subdimus, & admissa peccata purgamus. Si verò salutem, & voluptatem corporis concupiscimus, illam quoque, ipsum corpus castigando, tenemus; quoniam præmium breuis afflictionis est vita perpetua, & æterna delectatio, sicut merces breuis delectationis contra diuinam legem acceptæ erit nunquam destruta puni-

Dion. lib. 1. de vita, & consolat. ar. 17.

Sed iam afflictionis utilitates corporalis sigillatim videamus. Dionysius Richelius octo utilitates breui sermone perstringit, quas nos paulo latius exponemus. Prima ergo utilitas corporaliū afflictionum est satisfactio pro peccatis. Qui enim corporis delectatione deliquimus, æquum est, ut corporis castigatione resurgamus. Si caro nos decipit, & ad transgressionem diuinæ legis adegit, iustum est, ut suorum factorum poenas luat. Si experta est cibum, qui adduxit mortem, experiatur & ieiunium, quod disponit ad vitam. In omni bene ordinata republica crimina ciuium dolore puniuntur: potro gubernatio humana hoc non ex se habet, sed ex imitatione gubernationis diuinæ. Vulgigitur Dominus, qui iustitiam misericordia temperat, ut in præsentia vita dolore & afflictione corporis crucietur, ne in vita futura dolores sine ulla cõparatione maiores experiamur. Ideòque per Ieremiam ait: Si poenitentiam egerit gens illa à malo suo, quod loquutus sum aduersus eam; agam & ego poenitentiam super malo, quod cogitauit, ut facerem ei.] O afflictionem salutarem, & omnibus deliciis præferendam, cuius fructus est, ut Dominus manum iam extentam ad percutiendum, contineat, & ultionem capiti nostro imminentem auertat! Et per Ezechielem: Cùm auerterit se impius ab impietate sua, quam operatus est, & fecerit iudicium, & iustitiam; ipse animam suam uiuificabit.] Quidnam est iudicium & iustitiam facere? Nonne carni, quam meretur, pro transgressionibus suis, poenam retribuere? Sed animæ vita hanc iustitiam sequitur, dum castigatio carnis assumpta, per gratiam Dei facta, veniam promeretur. Quantum autem in sit periculum peccatoribus, si non peccata sua debita ultione castigant, indicat Ecclesiasticus, dicens: Si poenitentiam non egerimus, incidemus in manus Domini, & non in manus hominum.] Ut quoniam horrendum est incidere in manus Dei uiuentis, id est, puniuntur & ultices, sciamus nobis nullum effugium esse, nisi corde peccatum deferere, & opere ipso pro commissis peccatis nos ipsos animosè castigare.

Ierem. 18. 8.

Exech. 18. 26.

Eccle. 2. 22. Hebr. 10. 31.

Dan. 10. 3.

Iona. 3. 8.

Secunda utilitas afflictionis corporalis est ad gratiam suscipiendam preparatio, quia cùm per inspirationem & gratiam Dei, quod ad nos pertinet, facimus, ad suscipiendam ulteriores Domini misericordiam, sinus cordis aperimus. Hoc nouit Daniel, qui ut se ad suscipiendam diuinam reuelationem pararet, luctu, & ieiunio, & corporea afflictatione se muniuit. Lugebam, inquit, trium hebdomadarum diebus, panem desiderabilem non comedi, & caro, & vinum non introierunt in os meum, sed nec uinguento unctus sum, donec compleretur trium hebdomadarum dies.] Hoc nouerunt & Niniuitæ, qui ieiunio & sacco

A afflicti, tantorum scelerum veniam impetrarunt. Quin & Achab: nam operus cilicio, & à cibis abstinentens, & dormiens in sacco, pro diebus regni sui, intentatas calamitates à se dimouit. Ut ergo milites ad aliquam dignitatem obtinendam, vulnera corporum suorum & cicatrices, reipublicæ tuendæ causâ acceptas, regi ostendunt, & ab eo quod cupiunt consequuntur: sic & nos corporis imbecillitatem ex ieiuniis prouenientem, cuius nigredinem ex cilicio contractam, vibices ictibus flagellorum fracti, & alia similia Domino commonstremus, ut aliquam nouam gratiam obtineamus. Hæc enim ostensio non ex superbia, sed ex cordis morore procedens, multum apud Dominum valet, ut thesauros miseracionum suarum nobis aperiat. Quin verò magni sint hi, quomodòque eos carnis afflictione queramus, docet egregiè Casarius Arelatenis Episcopus, qui sic scribit: Ait quodam loco sermo diuinus: In diebus solennitatum uelstarum affligite animas uestras.] Quare hoc dixit? Quia ieiunia, ac uigilia, & sanctæ afflictiones, humiliata corpora macerant, sed immaculata corda purificant. Membris subtrahunt fortitudinem, sed conscientias addunt nitorem. Nihilominus de contritione animi redimantur crimina uoluptatum. Per duræ crucis exercitia, deceptæ dudum carnis gaudia puniuntur: ac sic mortificatione præsentis, futura mortis sententia præuenitur: & dum culpæ auctor humiliatur, culpa consumitur: dumque exterior afflictio uoluntariæ districtiõnis inferitur, tremendi iudicij offensa sedatur, & ingentia debita labor soluit exiguis, quæ uix consumpturus erat labor æternus.] Hec ille. Expendenda sunt sigillatim omnia bona, quæ non multis uerbis sanctus hic pater collegit, & uidebimus quàm immensos thesauros spiritualium diuitiarum in cor nostrum inferimus, dum illud per afflictionem carnis parua oblectatione uacuamus.

4. Reg. 21. 27.

Cas. ar. 2. Lenit. 16.

Tertia utilitas, est multorum malorum, tum spiritualium, tum corporalium abscissio. Nam afflictio corporalis cohibet carnis impetus, uitorum motus, & passionum appetitus: arceat etiam corporis morbos, & successus secundum speciem huius sæculi aduersos, quos Dominus in punitionem nostrorum peccatorum infligeret, nisi iram eius afflictio uoluntariè assumpta contineret. Quod hæc afflictio motus inordinatos comprimat, satis docet Paulus, cùm ait: Castigo corpus meum, & in seruitutem redigo; ne forte, cùm aliis prædicauerim, ipse reprobos efficiar.] Castigare corpus, inquit Ambrosius, est ieiuniis illud agere, & illa ei dare, quæ ad vitam proficiant, non ad luxum. Seruituti uerò subiicitur, dum non suam perficit, sed spiritus uoluntatem. Ideo se refranare corpus suum ostendit, ut remuneratione, quam aliis prædicat, etiam ipse dignus habeatur, ne aliis curatis, ipse remaneat in uulnere.] Ieiunia itaque, & alie corporis afflictiones uulneribus nostris medentur, illis nimirum, quæ inordinati affectus infligunt. Quod uerò hæc afflictio, mala temporalia nobis inferenda remoueat, ex historia Davidis agnoscimus. Cùm enim ob numeratos Israelitas pestis maxima grassaretur in populo, ad eum ut tribus diebus desiderarentur [septuaginta millia uirorum;] David, & nobiles eius uelliciliis, Dominum placauerunt, & maximum illud malum propulsarunt. Iudith quoque consuluit Israelitis, corporis afflictionem assumere, ut Dominum ad misericordiam inflecterent. Humiliemus illi, inquit, animas nostras, & in spiritu constituti humiliato, seruiamus illi.]

1. Cor. 9. 27. Amb. ibi.

1. Paralip. 21. 14.

Iudith 8. 16.

Quarta utilitas, est Christi Saluatoris nostri imitatio. Saluator enim noster in mundum ueniens,

uitam

vitam asperam ac duram elegit. Videas illum in stabulo natum, in domo pauperum enutritum, in ipsa infantia in comodis longi itineris & molesta peregrinationis affectu, fame, & siti, frigore, & calore variisque laboribus fatigatum: flagellis, spinis, clavis, & lancea confossum, & in durissimo crucis ligno euectum. Quisnam huius vitæ, & conuersationis Domini imitator existit? An qui blanda, & mollia, & suauia suo corpori parat? Non sanè: sed qui ipsum ieiunij & vigilijs atterit, flagellis percutit, vestis asperitate pungit, & alijs laboribus & carnis molestijs exercet. Nec sufficit hanc imitationem in animo gestare, nisi etiam eum ad eam facultas, gestemus in corpore. Nā Dominus, anima simul & corpore, pro hominibus passus est, vt vnusquisque pro eo, tum anima tum corpore aliquid molestiæ sustineat. Qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, vt peccatis mortui, iustitiæ viuamus. Pertulit ille pœnas à peccatis nostris committas, in corpore suo, ne homo sine aliquo dolore & pœna, pro delictis non alienis, sed proprijs, suum corpus velit manere: Immo dicat cum Paulo: Ego stigmata Domini Iesu in corpore meo porto; & de his pretiosis stigmatibus plus quam de maxima dignitate se iactet. Et Apostolus quidem de liuoribus, plagis, & vulneribus, quæ causa fidei accepit in corpore, gloriatur, tanquam de notis, ferri visionem in carne sua impressis, quibus se Christi seruum esse monstrabat. Sciebat enim, Christi seruitutem omnem huius sæculi potestatem excellere. Sic & nos, vt Apostolorum discipuli, de eisdem notis, id est, de laboribus & afflictionibus, quas in carne pro Christo & pro victoria nostrorum appetituum patimur, cum ingenui exultatione lætemur. Id autem iure, quoniam per afflictiones ad æternæ gloriæ exultationes currimus. Qui mihi ministrat, ait Dominus, me sequatur: & vbi ego sum, illic & minister meus erit. Si ministri ergo & serui eius sumus, sequamur eum: Sequamur mente, sequamur & corpore: mens ad similitudinem mentis eius, virtutibus & puritate resplendat; corpus verò ad similitudinem corporis eius, dolore & afflictione proficiat. Nam hæc sequela, hæc imitatio non est sine fructu. Fructus enim huius imitationis, est mansio æternæ beatitudinis.

Quinta vtilitas afflictionis corporalis, est gloriæ magnitudo, quæ eam pro Domino sufferentibus est promissa. De illis namque dictum est, [quia si compatiantur, & conregnabunt.] Ipsique experti dicunt illud Pauli: Sicut abundant passiones Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolatio nostra. Expertus est & Dauid, cum cecinit: Secundum multitudinem dolorum meorum, in corde meo consolationes tuæ latificauerunt animam meam. Quæ enim est ista consolatio, corda afflictorum exhilarans, nisi illa, quæ de spe amplioris gloriæ procedit? Quanta verò futura sit ista gloria se affligentibus & castigantibus promissa, hic non cognoscimus, sed in futura vita videbimus. Quemadmodum enim, cum cortex nucis confringitur, apparet, quid intus habeat, & an inanis, an verò nuclei plena existat: ita cum saccus istius corporis discedatur, quid mercedis lateat, considerabitur. Tunc corpus purpure & bysso coniectum, ciborum suauitate lactatum, & omni genere oblectationis oppletum, mercede vacuum, immò putredine & fetore plenum erit: corpus verò cilicio punctum, flagellis luidum, ieiunij macidum, & alijs afflictionibus operum, gloria circumdatum apparebit. Hæc ergo meditatione, vir iustus se ad amorem asperitatis corporalis accendat, & carni suæ laborem detrectanti di-

car cum Bernardo: Quid adhuc murmuras carum miseram; quid adhuc recalcitras, & aduersus spiritum concupiscis? Si te humiliat, si castigat, si redigit in seruitutem, id profecto in tuo genere non minus tua interest, quam ipsius. Quid eis inuides, qui de operibus vermium, & murium pellibus, ingloriam planè gloriæ mendicare non erubescunt, cultu indigno, viris interdicto & mulieribus, semet ipsos dehonestantes potius quam ornantes? Reformat ipsi, aut magis certè deformant corpora sua, te (si fueris corporis humiliari) reformabit idem artifex, qui formauit. Illam (si non desipis) præstolabere manum, vt quod fecit, ipsa reficiat. Sicille. Hac dignitate expectatione commoiti, corpus audacter affligamus, vt maior gloria & abundantior splendor cumulet maiorem, non tamen immoderatam asperitatis assumptæ mensuram.

Sexta vtilitas, est proximorum ædificatio & instructio. Qui sanè dum vident spirituales viros, conuersationis asperitatem amantes, & omnem indulgentiam, etiam licitam, respicientes, valde eos admirantur, & trahunt in ædificationis exemplum. Discunt etiam quomodo debeant conuersari, & corporum suorum oblectationem contemnere, quam à viis verè sapientibus, id est, à sanctis & perfectis hominibus, vident non concupitam, sed omnino dis refutatam. Huius vtilitatis meminit Basilius scribens: Reliquæ quidem virtutes, cum in occulto exerceantur, minus sæpe illustres apud homines existunt. Continentia autem, in quo inest, cum vel primo ipso aspectu tantum, notum facit. Et cum dixisset, Christi seruum ex corporis macilentia cognosci, subdit: Quantum enim vel in solo continentis alicuius aspectu luci est: videre illum videlicet parè tenuitque res, etiam ipsas necessarias attingentem, agrèque naturæ ministerium, perinde ac tributum molestiæ & angoris plenum, pendentem, temporisque, quod in hoc ipso consumitur, moram animo iniquo ferentem, celeritè quæ à mensa ad obeunda munera sua resilientem? Si quidem opinor ad animum illius, qui ventris libidinibus feruiat, peruellendum, & ad frugem reuocandum, meliorem nullam cuiusuis generis orationem posse excogitari, quæ tantandem valeat, quam vel solum continentis alicuius aspectum. Hæc Basilius. Et quidem Paulus ait: Proidentes bona, non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. In libro autem regnorum scriptum est: Homo videt ea, quæ parent: Deus autem intuetur cor. Ergo & intus in mente, & extra in corpore virtus, & contemptus voluptatis tenenda sunt, vt coram Deo & hominibus, bona prouideamus. Ab his verò nulla gloria querenda est, sed sola diuina laus gloriæque captanda.

Septima vtilitas, est nostrarum precum exauditiō. Quoniam sicut cum infans lacrymis & gemitibus vbera poscit, non potest mater se ipsam continere, quin ori eius lactis fontem admoveat: ita cum anima affligens corpus suum munera postulat, non claudit Dominus viscera sua, quin illi abundanter satisfaciat. Quare sacræ litteræ non semel illorum gesta commemorant, qui ieiunio, cilicio, & cinere capiti imposito, se affligentes, non tantum veniam peccatorum, sed & liberationem à magnis calamitatibus impetrarunt. Et Cyprianus ait: Quotquot viros virtutum vidimus, sine ieiunio non legitimus ascendisse: nec aliquid magnum moliti sunt: nisi prius abstinentiæ præcessisset. Quoties aliquid à Deo obtinere conati sunt, ieiunij incubere & lacrymis, & pernoctantes in orationibus,

1. Petri. 2. 24.

Galat. 6. 17.

Ioan. 12. 26.

Roma. 8.

1. Corin. 1. 5. Psal. 93. 19.

Bern. ser. 2. de uer. 1. 1. 6.

C

D

E

Basili. rog. 17. fus. disp.

Roma 12. 17.

1. Reg. 16. 7.

Cypria. de ieiunio Christi.

aliciis carni harentibus, supplices beneficia postularunt. Nec defuit proventus, ubi ad pedes Dei, sacrificium contiti cordis offerens, se prostravit humiliter, sed propè fuit inuocantibus se Deus, & porrexit manum naufragis, & subuenit afflictis. Sic ille. Antiocheni ut Saulum & Barnabam in opus, ad quod assumpti erant à Spiritu sancto, dimitterent, prius ieiunio & oratione se muniunt. Ieiunantes, inquit, & orantes, imponentesque eis manus, dimiserunt illos. Et ipsi Saulus & Barnabas orant cum ieiunationibus, ut Domino animas fidelium commendent. Sempèrque Ecclesia ab Spiritu sancto docta, censuit orationi afflictionem corporis esse iungendam, ut postulatio afflictione, quasi curru vecta, in conspectum Domini possit ascendere.

Ahor. 13

3.

Ahor. 14

22.

Climac. grad. 26.

Postrema utilitas, est nequissimorum spirituum fuga. Illi quippe spurcissimarum voluptatum amatores & libidinis incentores, illorum conspectum auerfantur, & timent, quos vident, per spontaneas afflictiones carni bellum indicere. Nullam se sperant requiem habituros in illis, quorum corpora ieiunio, vigiliis, & veste aspera, & aliis afflictionibus castigata conspiciunt. Vnde Climacus pulchre ait: Sicut efficcatum lutum iam non porcis vsui esse potest, ut ibi se volent: ita & caro per abstinentiam marcida effecta, demonibus vltra non præbebit in se quiescendi locum. Afflictio ergo discreta corporis nostri, afflictio illorum est, dolor carnis nostræ illos torquet, & ut canes virga percussos, à nobis arceat, ne tentationes afferant, & profectibus nostris insidiantur. Ideo illi mille artibus curant, seruos Dei à carnis afflictionibus abstrahere, & ad non necessariam indulgentiam, timore ægrotudinis incurrendæ, permouere. Quod faciunt, non quidem ut corpus validum seruent, sed ut corpus pariter & mentem interimant. Egregiè Hugo Victorinus, expositis vanis rationibus demonis, quibus carnis afflictionem fugiendam esse suadet, hæc subdit: Ecce diabolus physicam docet: ecce medicus factus est, de complexionibus loquitur, infirmitates diuersas, si teneatur religio, generari prædicat. Sed quare hoc? Non ut mereri velit, sed ut occidere possit. Non ut ægrotudines curet, sed ut securius inferat mortem. Videt ex subtractione ciborum, luxuriæ vires posse minui, & ideo non tardat minari ægrotudinem. Timet ocium perire, & somnolentiam destitui, & ideo laboris intolerantiam & protensa vigiliarum spacia præterdit. Credit, ex paupertate humilitatem nutiri, & ideo quærit occasiones, quibus humilitatis impediatur aduentum. Hæc ille. Intelligamus ergo astutias demonis, & non facile carni nostræ superflua postulant credamus, sed ad deiiciendos aduersarios, ad noua beneficia impetranda, & ad reliqua quæ diximus, obtinenda, eam assumpta afflictione domemus.

Hugo. 1. de claus. anime. c. 2.

vsus Mortificationis corporis quo ad asperitates.

Hæc autem sunt, o serue Dei, quibus poteris corpus tuum castigare, ut illud nõ iam seruum proterum, sed morigeratum & in omnibus subiectum possideas.

I. Cilicium ex feris animalium contextum, vel ex alia materia asperiori compactum, aliquot saltem hebdomada diebus induito.

II. Flagris, & funibus, vel alio, quod dolorem inferat, corpus tuum cædit.

III. In lectulo ab omni mollicie alieno semper: & aliquando, ut bis aut ter in hebdomada, in nuda tabula ad dormiendum cubato.

III. Cellam non ampliotem, sed angustiorem

& obscuriorem, quantum tui officij aut ministerij qualitas permiserit, ad habitandum eligit.

V. Ab alimentis suauitatem, ab aqua nimiam frigiditatem, quæ non parum delectat, amoueto.

VI. In vestibus, quæ semper nudæ esse debent, aliquam incommoditatem, & ad tempus ob tui vili-pendionem, nonnullam immundiciem admittito.

VII. Ieiunio & inedia carnem atterito.

VIII. Genuflexionibus & stationibus protelatis, tempore scilicet proluxæ orationis, te ipsum affligito.

IX. Frigus, & æstus, & corporis fatigationem ex itinere, aut alio labore profectam, libenter sustineto.

X. Quicquid aliud carni molestum occurrerit, ut gemmam pretiosam assumito.

His aliisque similibus viri sancti domuerunt corpora sua (quod ex eorum historiis constat) ut hostem, qui fuit multorum peccatorum causa, punirent, & merita cumularent. Quos imitari debemus, ita tamen, ut mensuræ gratiæ nobis data cooperemur, & vires nostras non excedamus. Sicut enim certum est, omnia ista vniuersis congruere, neminemque esse, qui non possit in his aliquod Domino gratissimum obsequium offerre: ita etiam est certissimum, multos ob corporis imbecillitatem, aut ob muneris obligationem, aut ob status qualitatem, satis modicum posse præstare. Quare in his omnibus, & in aliis quæ ad mortificationem pertinent, tum virtus discretionis, tum consilium viri sapientis, sunt necessaria. De quibus in fine huius tractationis dicemus.

De Mortificatione lingue: & primò de malis eius.

CAPVT X.

VM Potens aliquis rex, alterius principis regnum inuadit, & victor existens, non tantum paruula oppidula, sed fortes quoque vrbes expugnat; solent victi se in arcem munitissimam regni recipere, ut ibi se ab hoste defendant, & inde resumptis viribus exeant, omniaque loca amissa recuperent. Quos vt rex victor penitus prosternat, & vincat, compellitur quasi de nouo bellum incipere, ut scilicet arcem illam, in quam hostes confluxerunt, suæ subiciat potestati. Idque euenisse Dauid ex scriptura sacra cognoscitur; Occupato namque regno Iudæ & Israël, abiit in Ierusalem, quam Iebusæi illic vsque possederant, vt eam sibi subderet, & hostes Israëlitarum omnino deleteret. Idem profectò viro iusto, & proprij cordis expugnatori faciendum est, qui cohibitis sensibus, & compresso ac domito corpore, debet scire, adhuc munitissimam arcem expugnandam superesse, qua hostes, id est, vitia se tuerunt, & protegunt. Hæc autem arx non est alia quàm lingua, cuius subiectio ad eò spiritali viro necessaria est, vt sine illa nullatenus perfectionem obtineat. Nam quomodo perfectionem assequetur, qui originem innumerabilium imperfectionum fouet, qui initium tot malorum liberum seruat in corpore, qui inquietudinum seminarium non obturat? Hostes certè ex lingua, tanquam ex latebris, egredientes, ni ipsa peracti abnegationis curâ comprimat, victorem vincet, & quicquid magno labore quaesierat, sine difficultate diripient. Verba enim ociositatis, iactantiæ, & amarulentia, & aliorum vitiorum, cor eisdem, à quibus dimanant, vitiis subiciunt, tanto facilius, quanto suauius est, consensum voluntatis,

Infra. p. 3. c. 14.

2. Reg. 5. 6.

sensum